

ימות המשיח מתקרבים או התקדמות האנושות והיהודים

לזכר קדושי בית-הכנסת
"נוה שלום" באיסטמבול

יצחק עברי

ימות המשיח מתקרבים, ויודה בכך לא רק אדם דתי ומקיים מצוות, אלא גם אדם חילוני, אפילו אם הוא אפיקורוס גמור.

בימים אלה מאיים קאדאפי על אמריקה בכלייה וחאפז אסאד, נשיא סוריה, מבטיח לו סיוע פעיל, והכל כמוכן בשיטת הטירור הממשלתי וה"דיפלומטי" המתכחש למעשיו כשסכיני תקועה בין שיניו. כלומר, היתוש הלובי מאיים על הפיל והזנב הסורי מבטיח לסייע בידו. אמנם שמונים אחוז מתושבי סוריה מתנגדים למשטר העילאווי, אבל מי שם לב להם ולרצונם? נִיָּה העובדה של רצח עשרים אלף הסורים בעיר חאמה על-ידי אנשי ריפעת אחיו של חאפז, להרתיעם. אח זה, שהוא ראש הביון, רואה את עצמו כיורש-עצר, כשאחיו האהוב ימות פתאומית משבץ-לב.

תאמרו: כל העולם כולו אינו יכול להתגבר על הטירור הבינלאומי (בשל מארת הנפט וכו')? לשאלה אין תשובה המניחה את הדעת. מה שבטוח הוא שהישועה לא תבוא משוכני בתוככי ארמון הזכוכית של ארגון האו"ם, הרבה שותפים לקאדאפי ואסאד, ובכללם איראן ואפילו עיראק, אף-על-פי שהאיראנים מתכוונים (זה 5 שנים!) לסיים את המלחמה בנצחון מכריע על העיראקים.

קאדאפי הסומך על חאפז אסאד — יש בידו מצבור עצום של נשק וגם "הסכם-הגנה" עם מוסקבה, שלא תיתן הפעם לישראל לנצח את הסורים. יָתֵר על כן, ייתכן ששני מלכי הטירור סבורים כי-הצבא האדום — על מטוסיו וטיליו והטנקים הכבדים עתידיים להתערב במישרין נגד ישראל. כבר היו איומים ודיבורים כאלה מאז ומעולם, וקשה להישען על מצפונו של גורבאצ'וב, שהיה נראה תחילה "מתון" בדעותיו ואחר כך נתגלה כתעמולן חרוץ בלבד.

הימים היו ימי ערב השתלטותו של היטלר בברלין, בשנת 1933. באוניברסיטה על שם וילהלם קיסר הייתי בא שבוע שבוע כסטודנט עול-ימים להאזין להרצאתו של פרופ' פרוידנטאל, מלומד יהודי גרמני ישיש ומומחה לתורת האנתרופולוגיה והקידמה האנושית. הפרופיסור היהודי הזה, שהיה מגדולי החכמים ברורו, האמין בקידמה האנושית בעולם, והא ראייה, — אין באפריקה היום אוכלי אדם כלל וכלל.

והנה הגיע היטלר לשלטון. הפרופיסור היהודי פטר ונשלח למחנה-ריכוז ועקבותיו נעלמו. היה באוניברסיטה מקום וטעם ללמד את תורת התקדמות האדם — Menscheitskunde. לראבון הלב היה פרופ' פרוידנטאל אחד מרבים שנשלחו למחנות ריכוז כדי להוכיח שלתורת הקידמה אין כל מָקָש.

אף אפריקה הכזיבה. אחר קרבות ומאבקים על יבשת זו, נטל מלך סעודיה את שליט אוגנדה, אידי אמין, תחת חסותו והוא נמצא במדינה זו עד היום, הוא ומשפחתו, פלגשיו ואנשי פמלייתו. בינתיים התגלגלה סופת המאורעות בעולם וכמעט שנשכחה הפרשה בענין אוכלי אדם באפריקה...

זה לא כבר נערכה מסיבת רעים לגנרל יצחק אור, מפקד חזית הצפון שפרש מתפקידו, בה דובר על מלחמת לבנון, סיבוכיה וצרותיה. והנה נזכר גנרל אור במעשה נורא, שראה במו עיניו. שני לבנונים, אחד "שיעי" ושני איש "אמאל" שנכנסו לקרב. האחד דקר את השני בחניתו חלל את כבדו — ממש כבימי שליט אוגאנדה בשעתו. אנו רואים איפוא שככל שהדברים משתנים יותר כן הם נשארים כמו שהיו — כמאמר הצרפתיים...

"טוב הוא האדם"

הימים היו ערב מלחמת העולם השנייה, ווארשה ההומיה היתה משופעת בתי כנסת, מוסדות ציבור, מדרשות של תורה וחכמה, ישיבות ועתונים ואפילו עתון עברי בן ארבעה עמודים. בשבועון היה הולך ונדפס רומן מתורגם בהמשכים שמחברו, פראנק, קרא לו "טוב הוא האדם". הרומן נדפס שלא בעתו, כרוב הרומנים, אך מי מתנגד לכותרת להשקפה חיובית ומבטיחה כל כך, ואפילו אם הוא עומד על עברי פייפחת?

בימים ההם כשחיינו חיים קשים וסוערים בארץ ישראל לא העלו רבים על דעתם, שיהדות אירופה עומדת על סף הכליון וכי היטלר ומרעיו כבר החליטו בנאנזה על השמדת היהודים. השליטים הרוצחים גוזרים והמון העם או שהוא אדיש או שהוא נגרר אחרי מנהיגיו המרושעים.

באירופה עדיין שררה השלווה שלפני הסערה, וצ'מברליין התהלך ונופף את מטרייתו ("אני מביא לכם שלום לאלף שנים"). הוא עדיין לא ידע, כי בשעה שהפקיר את צ'כוסלובקיה — הפקיר את אירופה כולה, כל אחת מן הארצות חשבה כי אליה לא תגיע הרעה. כשהשתלטו הנאצים על חבל הרהיין, קרא פילטודסקי את מדינות הברית למלחמה, אך שומע לא היה לו.

תהום הפרידה בין מלחמת העולם הראשונה והשנייה, היהודים שבמלחמת העולם הראשונה היו אנשי הביניים בין הגרמנים והאכרים במזרח אירופה המקומיים, הם לא העלו על דעתם שהגרמנים, עם התרבות, עמו של גיתת ושילר, ירצחו נשים וילדים. לימים שוחחתי על כך עם אהרן צייטלין ז"ל. הוא היה חכם מחוכם ושימש יו"ר אגודת העתונאים והסופרים היהודים. סמוך למלחמה יצא את פולין, אך לא לקח עמו את אשתו ובנו יחידו. כרוב היהודים סבר גם הוא, שהמלחמה שעלולה להתפרץ, תהיה מעין "חזרה" על הראשונה.

אך, כידוע אין ההיסטוריה חוזרת על עצמה, הנאצים החליטו להשמיד ולהרוג את היהודים באירופה. וכפי שהעידו כמה היסטוריונים מומחים היתה איוו החלטה קיבוצית שבשתיקה בין רוב עמי אירופה: להיפטר מן היהודים.

רוב יהודי גרמניה ואוסטריה נמלטו בעוד מועד, אבל על יהודי שאר ארצות מזרח

אירופה הקיץ הקץ. הכל שחטו אותם: אוקריינים, ליטאים, לטים צרפתים, ומי לא? ואין מושיע!

ההיסטוריונים הנ"ל ובראשם פרופ' ראוּל הילברג, בטוחים כיום בכך שלא היתה זו מזימה נאצית בלבד, אלא קונספירציה אירופית כללית. אנשי "הבריחה" שמעו ברכבות פולין מפי האיכרים: "דבר טוב אחד עשה היטלר שפִּטְרנו מן היהודים!" והרי מלבד פִּטְן ווישי ומשטרת צרפת גם הבריטים הכבידו את ליבם.

עד היום לא הוסבר כהלכה ענין "הספר הלבן" הסבר שלם. משרד המושבות ומשרד החוץ היו בטוחים שהערבים יעמדו לצידם, אם לא יתנו ליהודים להיָכֵנס לארץ.

או באה הפרשה המזהירה של ההעפלה, שאדריכלה היה ברל כצנלסון ז"ל ונוסדו הפלמ"ח וההגנה וארגוני אצ"ל ולח"י. הם עשו את שלהם אבל השלטון בא"י היה נגרם.

דמותו של צ'רצ'יל נשארה עד היום בגדר חידה. בלונדון פורסם כעת ספר "צ'רצ'יל והיהודים", אך גם הסבריו אינם משכנעים, והנה יצא ספר שני מהיסטוריון, שעבד כמה שנים עם צ'רצ'יל (הספר מחזיק 700 עמודים!) ושאלת היהודים ושוויון נפש של דאונג סטריט אינם מתורצים בו.

מספרים שויצמן ביקש דרכים לדבר עם צ'רצ'יל. הוא פנה לידיד משותף וזה אמר לצ'רצ'יל: "היתכן שתשתמט ממנו?" השיב צ'רצ'יל: "כשאני נפגש עם ויצמן אינני יכול אחרי כן לישון בלילות".

בענין איה הפצצה של אושוויץ כבר הובר לא מעט. קודם טענו שחיל-האוויר הבריטי-אמריקני (בְּרֵאשׁוֹת מרשל טֵדֵר), שאושוויץ רחוקה מדי. אחר כך נמצאו בארכיוני ארה"ב תמונות טייסים מפציצים בתי-חרושת לגומי מלאכותי בונה (buna) והוברר שזה היה בשָׁנֹת ממש לאושוויץ, אך לא היתה פקודה להפציץ. בכלל חששו בעל-הברית מאד – ואף יתר על המידה – שמא יגידו האנטישמים שזוהי מלחמה להגנת היהודים.

התנהגותו של הנשיא רוזוולט ידועה, אך גם בין היהודים באמריקה היו שחששו שמא הגירה יהודית לאמריקה תרבה אנטישמיות. טעו כך גם הסופר היהודי-הגרמני המתבולל, יעקב ואסרמן, ואחרים (הטענה לא עזרה לו ולא לסטיפאן צווייג, שהתאבד בבירת בראזיל).

חידה בפני עצמה היא פאמור פרשת צ'רצ'יל, ידיד הציונות, כדלעיל. באותו ספר שהופיע בלונדון, "צ'רצ'יל והיהודים", מספר המחבר במקום אחד שצ'רצ'יל נשאל: "האם היה היטלר אדם גדול?". התשובה היתה: "לא". ונימוקו: "מפני שטעה טעויות רבות מדי".

גם מדינאי פיקח ומנוסה זה לא הדגיש את האמת הפשוטה: "היטלר רוצח היה!"

האמת היא שלא היה אף מדינאי אחד חשוב במערב שהעז להעמיד את רצח היהודים במרכז העניינים, התשובה לבעייה היתה תמיד חמקמקה: "יש להשקיע את כל המאמצים בנצחון על האויב, ואז יינצלו גם היהודים".

בספר וזכרונותיו סיפר ד"ר וייצמן, כי בשעה שנתקבל אצל טרומן אמר לו נשיא ארה"ב: "רציתי לתת ליהודים שְׁטָחִים יותר נרחבים של ארץ-ישראל ועבר הירדן, אך הבריטים והצרפתים התנגדו לכך".

הטוען החזק ביותר אצל רוזוולט היה, כידוע, שר-האוצר היהודי מורגנטהאו, אך הנשיא הכזיב עד הסוף. כשנתכנסה ועידת אָוויאן לא נמצאו נציגי מדינות רבות שיהיו מוכנים לתת מקלט בארצותיהם ליהודים. והדברים ידועים. אין ספק שהאדישות הגמורה באירופה רק דירבנה את הנאצים למעשי אכזריות נוספים והעמידה את תכנית ההשמדה של ואנזה בראש תכני הנאצים.

מימרא לא חדשה

המימרא של דה־גול, כי -במדיניות בעולם אין ידידות, כי אם אינטרסים" — נתקיימה בצורה איומה ביותר במלחמת העולם השנייה, שהמפסיד הראשי והעיקרי בה היו היהודים. והסיבה לגודל האסון היתה לא רק בקנוניה הבינלאומית להפקיר את היהודים, אלא גם באמונתם ש"האדם נברא בצלם", שהעם הגרמני הוא עם־תרבות, שאינו מסוגל להיות עם אוכלי אדם. לאסוננו נתגלה שהיה מסוגל בהחלט באכזריותו ובכשרונותיו הטכניים לבצע את מעשה השואה. הטכניקה ההנדסית והתחברותית הגרמנית הקלה הרבה מאד על החיסול ההמוני והאדישות הכללית — ויותר מזה! — החישו את תהליך חיסולה של יהדות אירופה. הוויכוח על הקידמה חדל, אבל העלאת האינטרסים האנכיים של כל עם ועם במדיניות גדלה. — לדאבון הלב צדק דה־גול במימרתו.